

**ΘΕΣΕΙΣ**

**Η ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ  
ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ  
«ΑΧΕΛΩΟΥ-ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ»**

**↓ ΡΟΥ Κ. ΣΤΕΛΙΟΥ ΜΑΓΕΙΡΙΑ**

Μέχρι και το 1971, είχαν αποτύχει όλες οι προσπάθειες που είχαν γίνει από α-κριβοπληρωμένους Έλληνες και ξένους μελετητές, οργανισμούς κλπ. (Ελβετική ΕΛΕΚΤΡΟ - ΒΑΤΤ, Καναδική S.N.C., ΔΕΗ, ιδιώτες μελετητές), για την εξεύρεση αποδεκτής οικονομικά λύσης εκτροπής νερού από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλική πεδιάδα. Όλες οι πιο πάνω προσπάθειες, περιστρέφονταν με διάφορες υποπαράλλαγές, γύρω από τη «λύση Κουτσοκάστα», δηλαδή την εκτροπή νερού προς τη Θεσσαλική πεδιάδα από τη λίμνη Μεσοχώρων, την υψηλότερη λίμνη στον Αχελώο, κατά τις υπέρχουσες μελέτες της ΔΕΗ.

Η λύση αυτή είχε δικαιολογηθεί να απορριφθεί για πολλούς λόγους (πολύ μακριά σύραγμα, απόσταση στην Θεσσαλία μικρή σχετικά ποσότητας νερού, μεγάλες αλώβειες ενέργειας, αφού όλοι οι σταθμοί κάτω από τη Μεσοχώρα αχρηστεύονταν, κλπ).

Τον Ιούλιο του 1972, σε σχετική γενικότερη προμελέτη, υδρογλυκτικής αξιοποίησης, εμφανίστηκε η γνωστή πλέον ως «Λύση Μαγειρία», με εκτροπή νερού προς τη Θεσσαλική πεδιάδα από τη λίμνη «Υψηλή Συκιά» στον Άνω Αχελώο, η οποία, εκτός του ότι εξασφάλιζε συγκριτικά με τη «Λύση Κουτσο-

μ Σήμερα, αντί της παλιής στάθμης της λίμνης Συκιάς 460 μ - που θα γέμιζε από φρεστά υλικά σε 7-8 χρόνια -, έχει ληφθεί πλέον η στάθμη 550 μ, δηλαδή το φράγμα από 65 μ ύψους γίνεται τώρα ύψους 155 μ.

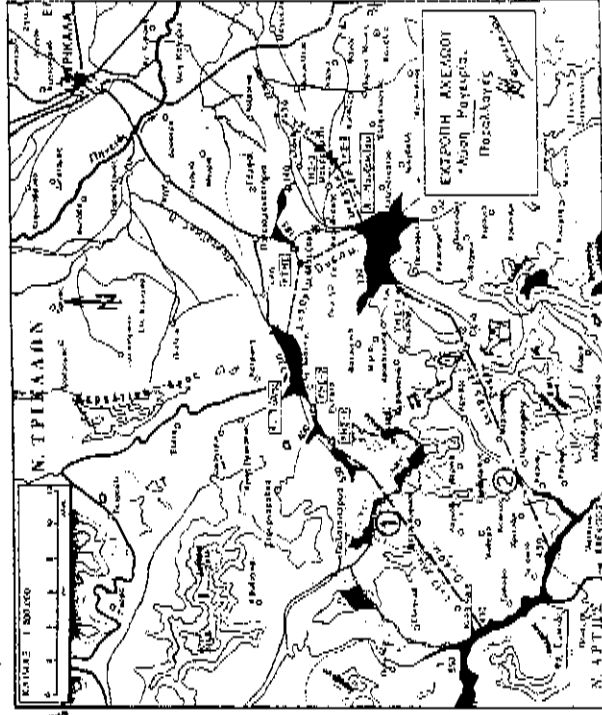
Όπως και στην ενέργεια, έτσι και στο σημείο αυτό, η «Λύση Μαγειρία» δικαιώθηκε.

**3. Προσπάθεια μείωσης όγκου νερού εκτροπής - «Προστασία περιβάλλοντος».**

Οι πολέμιοι της εκτροπής, όταν είδαν να ανατρέπονται τα πιο πάνω αναφερόμενα δύο «επιχειρήματα» τους και η εκτροπή να κερδίζει έδαφος, έβλεπαν άλλη μεθόδευση να την πολεμήσουν. Με δικαιολογία δόθηκαν, την «προστασία του περιβάλλοντος» στον Αχελώο, άρχισαν να προσπαθούν να μειώσουν τον όγκο νερού εκτροπής. Ο Αχελώος στις εκβολές του έχει μέσο ετήσιο όγκο νερού περίπου 5.000 εκατομμύρια κυβ.μ. και από τη λίμνη Συκιάς προοινοείται η εκτροπή προς τη Θεσσαλία 1500 εκατ. μ.β.

Έχει αποδειχθεί όμως, ότι με τη μεγάλη ρυθμιστική δυναμότητα των χειμερινών νερών του που υπάρχει από την εκτροπή αυτή, το περιβάλλον του Αχελώου δεν κινδυνεύει σε τίποτα, ούτε μεταξύ Συκιάς και Αυλακίου, ούτε στις εκβολές του.

Απεναντίας, το περιβάλλον του Πηγαίου ποταμού είναι ήδη καταστραμμένο και αυτό είναι που έχει ανάγκη προστασίας, με εμπλουτι-



*Handwritten note:* Προστασία περιβάλλοντος

κώστα», διπλάσια ποσότητα νερού εκτροπής απαιτούσε το μισό σχεδόν μήκος σήραγγας και έδινε όχι απώλειες ενέργειας αλλά απεναντίας μεγάλη ενεργειακή υπεροχή, συγκριτικά με την αξιοποίηση του νερού του Αχελώου στην κοίτη του από τη «Συκιά» και κάτω. Επιπλέον, η λύση αυτή θελώναε και το σχήμα υδροηλεκτρικής αξιοποίησης του Ανω Αχελώου. Με την αντικατάσταση του υδροηλεκτρικού σταθμού (ΥΗΣ) Αγ. Γεωργίου και της λίμνης χαμηλής Συκιάς που προδεδιόταν τότε με φράγμα ύψους 65 μ., προτεινόταν η κατασκευή του φράγματος αυτού κατά 2,5 περίπου φορές υψηλότερου στην ίδια αυτή θέση «Συκιά» και χωρίς υδροηλεκτρικό σταθμό κάτω από το φράγμα αυτό.

Η ΔΕΗ, που μετά την αποτυχία της να φέρει αυτήν την αναζητούμενη από όλους οικονομικά αποδοτική λύση της εκτροπής, είχε αρχίσει τις μελέτες της για την αξιοποίηση του Αχελώου κατά μήκος της κοίτης του και είχε ήδη διαπονήσει μεγάλα ποσά αντιδράσεως σαλά οση «λύση Μαγειρία» και προσπάθησε με κάθε ανορθόδοξο μέσο να την απορρίψει. Θα αναφέρουμε δύο μόνον χαρακτηριστικά παραδείγματα τα εξής:

#### 1. Διασπρέθλωση της ενεργειακής παραδοχής.

Οι αρμόδιοι της ΔΕΗ, με τη «λύση Μαγειρία», έλεγαν ότι δήθεν, χάρη ένα διακατομύριο κλοδατωρές ΚΩΗ, συγκριτικά με την αξιοποίηση του νερου στην κοίτη του Αχελώου. Η παραποίηση αυτή, κρήσε πολλά χρόνια, παρά τις πολλές προφορικές και γραπτές διαμαρτυρίες μου. Κι αυτό γιατί όχι μόνον δεν χάνεται ενέργεια αλλά και κερδίζεται και μισό δις ΚΩΗ!

Το 1984, ο τότε υπουργός Ενέργειας κ.Ε. Κουλουμπής σε συνέντευξη του που δημοσιεύτηκε στο «ΕΘΝΟΣ της Κυριακής» της 1ης Ιουλίου 1984, παραδέχτηκε ότι με την εκτροπή αυτή κερδίζονται και 400 εκατομ. ΚΩΗ (αν και το κέρδος είναι πάνω από 500 εκατομ. ΚΩΗ, πράγμα που εύκολα αποδειχναται).

#### 2. Διασπρέθλωση στη δυνατότητα υπερψύψωσης του φράγματος Συκιάς.

Ένα δεύτερο «επιχείρημα» των αρμοδίων της ΔΕΗ, που χρησιμοποιήθηκε επί πολλά χρόνια στον τεμπάλλισμό της «λύσης Μαγειρία» ήταν και το ότι δήθεν, στη θέση «Συκιά» δεν κατασκευάζονται φράγμα ψηλότερο από 65 μ. Αυτό διαθεβόλιναε ο προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας της ΔΕΗ, γεωτεχνικός ο ίδιος, στην εισήγηση του στο συνέδριο του τμήματος Κέντρικής & Δυτικής Θεσσαλίας του ΤΕΕ στη Λάρισα, στις 28 Μαΐου 1978, παρά το ότι από τότε ακόμη ήταν γνωστή γνωμάτευση 4 Εξώνων ειδικών σε φωνάνατα IAL. PARE, H.G. ARTHUR, D.O. CAMBELL, J.L. SHERARDI, οι οποίοι στη σχετική έκθεσή τους της 3 Ιουλίου 1978

«REPORT ON SYKIA PROJECT» διαφώνε καθόριζαν το ύψος του φράγματος 650

από της κοίτης του Πηνειού κατά τη θερινή περίοδο από νερα του Αχελώου. Αποσιωπών όμως το γεγονός, οι εμφανιζόμενοι σήμερα ως προτάτες του περιδάλλονται, ότι αυτοί είναι εκείνοι που καταστρέφουν το περιδάλλον από τις πηγές του Άνω ποταμού μέχρι τη «Βόλια Κάλαντα» από τις υψαιότερες περιοχές της χώρας, στραγγίζοντας κυριολεκτικά το λίγιο της νεράκι — πράγμα που στατελεί κυριολεκτικά έντοκό εγκλημα και ποεί να σταματήσει. — αυτοί είναι που δεν άφησαν ούτε σταγόνα νερού κάτω από το φράγμα Τσαυτώρου και άλλα παλά.

Αυτές οι σατήρακτες προφάσεις έχουν άλλο σκοπό. Προσπαθούν, σώνει και καλά, να κατασκευάσουν στον Αχελώο κάτω από το σημείο εκτροπής τους δύο ΥΗΣ Συκιάς και Αιλακίου, κατοχυρωμένους όμως ετοι τόσο την εκτροπή, όσο και τους ΥΗΣ αυτούς, ενώ θα πρέπει την απαιτούμενη δαπάνη των 50 δις δραχμών από αυτούς τους δύο ΥΗΣ, να τη διαθέσουν συμπληρωματικά στη συνολική δαπάνη της κατασκευής ΥΗΣ στη Θεσσαλία από όπου, όπως αποδειχτηκε, θα λάραυμε περισσότερη ενέργεια (και ισχύ).

Και δεν είναι μόνον αυτή η οικονομία των 50 δις δραχμών που θα έχει η ΔΕΗ.

Η ίδια η ΕΛΕΚΤΡΟ—ΒΑΤ έχει παραδεχθεί, ότι σε περίπτωση πραγματοποίησης εκτροπής νερού από τον Αχελώο, δεν πρέπει να κατασκευαστεί το φράγμα Κρούας Βρύσης (6Χ τεύχος της ΕΚΤΡΟΠΗ 2). Από το κράτος, θα εχει οικονομία άλλων 50 δις δραχμών το λιγότερο. Η κατασκευή δε της σήραγγας εκτροπής από τη λ. Συκιάς στη Θεσσαλία, δεν θα απαιτήσει μεγαλύτερη δαπάνη από 30 δις δραχμές. Και το σπουδαιότερο, με τη σήραγγα αυτή υπορούμε να μεταφέρουμε στη Θεσσαλική πεδιάδα 1500 εκατομ. κυβ. μ. νερού, ενώ από τη λίμνη Κρούας Βρύσης είναι ζήτημα αν θα παίνοαμε 300 εκατ. μ3, δηλαδή 5 φορές λιγότερο!

Σημειώνουμε, ότι από τα 1500 εκατομ. μ3 νερού, το 300 θα διατεθούν για την εξασφάλιση θομηχανικού νερού της αλμιασώδους ναπιουοισμένης θιοαμχανίας στη Θεσσαλία καθώς και για τον εμπλουτισμό (διόσωση) του Πηνειού κατά τη θερινή περίοδο και τα 2 πόλοιπα 1200 εκατομ.μ3, για την πλήρη άρδευση 1200 εκατομ.μ3: 640 μ3/στρ.=1.975.000 στρεμμάτων.

Θα καταγγείλουμε ακόμα τρεις παραπλανητικές μεθοδεύσεις που χρησιμοποιούνται

εί Στο διαφημιστικό φυλλάδιο της ΔΕΗ του 1977, με μεγάλη κίτρινα γράμματα σε πράσινο φόντο αναγράφεται ότι δήθεν: «Η εκτροπή του Αχελώου θα αυξήσει κατά 2.300.000 στρεμματα αρδευόμενες εκτάσεις του Θεσσαλικού κάμπου». Μία αν συνέβαινε αυτό, μόνον γ αυτό το σκοπό θα χρειαζόταν 2.300.000 στρ.Χ640 μ3/στρ.=1472 εκατομ.μ3 νερού, δηλαδή όλο σχεδόν

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 8η Σελίδα

# Η ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΧΕΛΩΟΥ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από την 7η Σελίδα

δόν το νερό από τη Λ. Συκιάς.  
θ) Στο ίδιο αυτό φυλλάδιο γρά-  
φουν ότι το υδροηλεκτρικό έργο  
Συκιάς είναι από «τα βασικά έργα  
που απαιτούνται για την εκτροπή  
του Αχελώου στη Θεσσαλία».

Το νερό όμως που θα βγαίνει από  
τον ΥΗΣ Συκιάς, δεν θα εκτρέπεται  
πρός τη Θεσσαλία, αλλά από τον  
Αχελώο προς τον Αχελώο!

γ) Παραρτίζουμε το ΥΗΣ Μεσο-  
χώρας ως «έργο κεφαλής της εκ-  
τροπής», ενώ δεν είναι τέτοιο, ούτε  
είναι από αυτό «που απαιτούνται  
για την εκτροπή του Αχελώου», ό-  
πως γράφουν στο ίδιο αυτό φυλ-  
λάδιο, αφού και χωρίς τη λίμνη Με-  
σοχώρας η εκτροπή θα λειτουργεί  
θαυμάσια από τη λίμνη Συκιάς. Ού-  
τε η αποθήκευση νερού στη λίμνη  
Μεσοχώρας δίνει το δικαίωμα να  
συνεμάζεται «έργο κεφαλής» πολύ  
περισσότερα, που δεν θέλουν να  
εκτρέψουν προς τη Θεσσαλία, πα-  
ρό μόνον 1100 εκ.μβ.

4. **Εσφαλμένη η αξιολόγηση  
του Άνω Αχελώου.**

Το σχήμα που θέλουν στη ΔΕΗ να  
προωθήσουν για κατασκευή του  
ΥΗΣ Μεσοχώρας με μακρούς σήραγγ  
για είναι εσφαλμένο. Σωστό είναι  
το σχήμα ΥΗΣ Μεσοχώρας + ΥΗΣ  
Γλιστρας που είχε υεθετηθεί το  
1979 κι αυτό γιατί:

α) Με την ίδια εγκατεστημένη ε-  
σχύ κερδίζονται 6 δις δρχ (με τιμές  
1984).

β) Κερδίζεται ετήσια ενέργεια  
της τάξεως των 160 εκ.ατομ. ΚWh.

γ) Κερδίζεται αποθήκευση νερού  
100 εκ.ατομ. μ3 από τη λ. Γλιστρας  
που φράζεται στη Θεσσαλία περί τα  
150.000 επιπέδων στρέμματα (έκτρ-  
δος 1,5 δις δρχ/έτος).

δ) Η ανάσχεση φερτών υλών στη

φέρονται συνολικά, όχι προχω-  
ρών λάθος τόσο στην αξιολόγηση  
του Άνω Αχελώου, όσο και στο σχή-  
μα της εκτροπής. Ευτυχώς έβρισκό-  
μασε στην αρχή. Πρέπει να υπο-  
θετηθούν τα σχήματα της περιόδου  
1979-81, που είναι τα σωστά και  
συμπεριότερα, τόσο στον Άνω Αχέ-  
λώο (ΥΗΣ Μεσοχώρας + ΥΗΣ Γλι-  
στρας), όσο και στο σχήμα εκτρο-  
πής (εκτροπή προς Παλαεοκαρυά),  
το οποίο, σημειώσω, είχε εταγ-  
γείλει και ο πρωθυπουργός της χώ-  
ρας κατά την επίσκεψη του Κιζιλέρ,·  
την 1η Απριλίου 1984. Μετά του  
επιτήρησαν άλλα πρόγραμμα και έ-  
τσι φτάσαμε στο σημερινό αδιέξο-  
δο, να γίνονται συνεχώς εξηγε-  
σίες να παρουσιάζεται η Μεσοχώ-  
ρα, πό χλα να κερυά από το σημείο  
της εκτροπής, ως «έργο κεφαλής  
της εκτροπής» κλπ. Για να προχωρή-  
σει η εκτροπή αυτή, χρειάζεται αι-  
μασιή πρωθυπουργική εντολή  
πρός τη ΔΕΗ, να δώσει οριστικά  
από τον προγραμματισμό της χώρας  
δρος ΥΗΣ Συκιάς και Αωλάκτου. Διο-  
φρασετικά, θα περάσουν πολλά κι-  
αλέρινα ακόμη, θα γίνουναι εξηγε-  
σίες, αλλά η διατήρηση της κύριας  
σέρραγγας εκτροπής μήκους 13 χι-  
λιόμετρων, με διάφωρα προσήμα-  
τα και προσπαθείες τελεσεργένων  
γεννητόων, δεν θα αρχίζει ποτέ.

Δυστυχώς η ΔΕΗ, όχι μόνον δεν  
τιμώρησε όλους αυτούς που επί-  
τόσα χρόνια καθυστερήσαν με ψευ-  
δή στοιχεία την εκτροπή αυτή — και  
μερικοί συνεχίζουν να το κάνουν  
και τώρα —, αλλά απεναντίας τους  
προώγησε. Τον υπογράφοντα, τον  
εξουθετέρωσε με δυσμενή μεταθε-  
ση σε Δ/νση εκτός της δικαιοτήτος  
του ακόμη από την περίοδο της  
δικτατορίας. Και μη αρκούμενη σ'  
αυτή την σφραγίσωση, ελαχιστοίω-  
σα και την εν ψυχρώ κλοπή της  
πυέματικής του ιδιοκτησίας.

Γλιστρας, θα παράτενε κατά πολ-  
λές δεκάδες χρόνια τη λειτουργία  
της από κάτω ευρισσόμενη λίμνη  
Συκιάς (όρα της εκτροπής).

Είναι σαφής η προέξομφνη  
στη χώρα ζημία, αν περνώσε το  
πρώτο σχήμα.

Δεν είναι όμως αυτό που ανα-  
φωρήθηκαν, τα βασικά ζητήματα  
λάρη. Και στο καθ' αυτό σχήμα της  
εκτροπής, θα ήταν λάθος η προώ-  
θηση της παραλλαγή 2 (βλ. σελή-  
δα). Φυσικά από πλευράς δικαιο-  
σύτων που πνευματικής ιδιοκτη-  
σίας, μεν είναι εντελώς αδιάφορο,  
αι τελεκά υεθετηθεί η παραλλαγή 1  
ή η 2, γιατί και οι δύο απαιτούν  
παραμάρτυς της «Μισση Μαγερίας».

Εξηγούμε γιατί είναι συμπεριότερη  
η 1 της 2.

5. **Γιατί είναι συμπεριότερη η  
παραλλαγή 1 του σχήματος εκ-  
τροπής.**

α) Βγαίνει το νερό στη θεσσαλική  
πεδιάδα με σήραγγα μήκους 13  
χλμ αντί 18,5 χλμ.

β) Δίνει κατασκευαστικό κέρδος  
σέρραγγων κατά 13% μικρότερο.

γ) Στο σημείο της υδροληψίας η  
στάθμη του πυθμένα της λίμνης,  
είναι κατά 20 μ. χαμηλότερη (αφ.  
430μ έναντι 450μ). Άρα μεγαλύτε-  
τερη «ζώνη» λειτουργίας της.

δ) Λαμβάνεται περισσότερη ε-  
νέργεια κατά 120 εκ.ατομ. ΚWh  
(και μεγαλύτερη ισχύ).

ε) Δίνει τη δυνατότητα επιφο-  
νεακής κατασκευής αντιπροέφι-  
μου σταθμού μεταξύ Πύλης και  
Μουζακίου.

ζ) Γίνεται επίσης δικαίωτη η κα-  
τανομή του ορυκτικού νερού με-  
ταξύ Νέων Τρικάλων και Καρδί-  
τσας και αποδίδεται στις αρδεύσεις  
από ψηλότερη στάθμη.

η) Συμπερασματικά, από όσα ανα-

Εντ.  
Δολιχ.  
:Ο Γ.  
λους.  
σχευ-  
θός ο  
σπες.  
Δολιχ.  
κατά

Ο  
Υ

Συ  
Τετάρ  
από  
Συλλ  
ζήτη  
σών  
ανάκ  
ση δ.  
σας  
ρέει  
τιμής

Αι  
καν  
ρις.  
ο-κ  
νότη  
ύμο  
Ει  
Αγ.  
δικ  
σπς  
γic.